

MUSEOTRILOGIA - osa 1: Serla
MUSEUM TRILOGY - Part 1: Serla

Gösta Serlachius
Gösta Serlachius

Paperitehtailija, riskien ottaja,
kuvataiteen rakastaja,
Paper industrialist,
risk taker, lover of visual arts,

joka rakensi Mäntästä oman kuvansa.
made Mänttä into his own image.

Syntykö Mäntän henki
puusta vai paperista?
Is the spirit of Mänttä
born out of wood or paper?

Vai talkootyöstä?
Or of voluntary work?

Puut - voidaan ikuistaa paperille
tai kankaalle ihmistä varten,
Trees – can be eternalised
on paper or linen, for people,

ne voidaan kasvattaa ja
hakata ihmistä varten.
can be grown and cut down,
for people.

Paperia voi myydä erilaisten
tarpeiden tyydyttämiseksi,
Paper can be sold
to satisfy various needs,

vaikkapa perseen pyyhkimiseksi.
like for wiping your ass.

Paperille voi kirjata mustia listoja
ihmisistä, jotka tulee hiljentää.
Paper can be used to write down
blacklists of people who must be silenced.

Göstan sydän sykkii paperille.
Gösta's heart beats for paper.

Gösta - orjapiiskuri, antikommunisti,
Marsalkka Mannerheimin kaveri.
Gösta - slave driver, anticommunist,
Marshal Mannerheim's friend.

Kun työläisten kanssa on ongelmia,
Gösta kutsutaan paikalle.
When there is trouble with workers,
call Gösta.

Ei kompromisseja!
No Compromises!

Gösta - mies, joka syrjäytti jo omasta
suvustaankin heikoimmat tieltään.
Gösta - the man who even sidelined
weaker members of his own family.

R. Erik Serlachius
R. Erik Serlachius

Göstan uskottu poika,
eliittikoulujen kasvatti,
Gösta's trusted son,
elite school graduate,

Lapuan liikkeen rahoittaja,
väärän hevosen veikkaaja.
Lapua Movement funder,
wrong horse backer,

natsi-Saksaaa!
Nazi Germany!

Jos Göstaa pelättiin,
"meiän Erikistä" pidettiin.
If Gösta was feared,
"our Erik" was liked.

Erik osasi toimia kulisseyssä,
jutella tavalliselle duunarille.
Erik knew how to operate behind
the scenes, talk to the common worker.

Ja kukapa ei tässä vaiheessa
pitäisi fasistista, jos se osaa käyttäytyä.
And who wouldn't like a fascist at
this point, if they knew how to behave.

Serlaa sen olla pitää!
It's got to be Serla!

Juuret kasvavat Serlachiuksen suvun
toiminnan tuloksena.
Roots grow as a result of the actions
of the Serlachius family.

Ne suorastaan rehottavat.
They literally sprawl.

Kuonasta ponnistaa
Serlachius-museon kompleksi.
The Serlachius-museum
complex rises from the dross.

Tehdastyöläisten sijaan museo
keskittyy hiljentämään taiteilijoita.
Instead of factory workers, the
museum focuses on silencing artists.

Useimmat museot hakevat museovirastolta
tukea maksaakseen työtä tekeville
taiteilijoille näyttelypalkkion,
Most museums apply to the Finnish
Heritage Agency for support
to pay a fee to working artists,

mutta Mäntässä toimitaan toisin.
but in Mänttä things are done differently.

Serlachiuksen logiikka puoltaa aina
omistavaa luokkaa, miljonäärejä
ja sitten niitä lampaita,

The logic of Serlachius always sides
with the owning class, millionaires
and all those sheep,

jotka osaavat pitää turpansa
kiinni ikävissä tilanteissa.
who know how to keep their mouth
shut in unpleasant situations.

“Mä lähen Espanjaan, pitää
ostaa kaverilta taulu!”
“I’m going to Spain, I have to buy
a painting from a friend!”

Ei ole yllättävää, että taiteilijoiden
vastustaessa asekauppaa
ja ihmisoikeusrikkomuksia,
It is not surprising that when artists
stand against weapons’ trade and
actions that trample on human rights,

kyseisen museon johtaja pyrkii
leimaamaan heidät antisemitisteiksi.
the director of the museum in question
tries to label them as antisemites.

“Me emme maksa taiteilijapalkkioita,
me emme maksa palkkaaaaaa.
“We do not pay an artist fee,
we do not pay a salaryyyyyy.

Me ostamme teiltä teokset,
mutta jos te ette ole kiltisti,
We buy your works,
but if you don’t behave,

me emme osta mitäääääääääääään.
we will not buy anythiiiiiiing.

meidän mielestä, eiku minun mielestäni,
me teimme päätöksen,
In our opinion, no, in my
opinion, we decided,

hintapyyntö oli liiiiiikaaaaaaa.
the asking price was too muuuuchhhh.

Me emme lähde tällaiseen peliin,
jos pyydetään liikaaaaaaa.
We will not cooperate if
one asks for too muuuuchhh.

Vaihdan sittenkin vastausta,
No, I'm changing my answer,

meillä ei ole rahaa!
meillä ei ole rahaa..
we don't have money,
we don't have money,

Ei-ole!
Don't-have!

Museo on kuitenkin joutunut
maksamaan taiteilijalle 2 163 euroa
tekijänoikeuskorvauksia. "Ei-ole!"
The museum was made to pay
the artist 2,163 euros for
copyright fees. "Don't have!"

Taiteilija on saanut 2 163 euroa
kahden vuoden työstä museonäyttelyn
toteuttamiseksi. "Ei-ole!"
The artist received 2,163 euros
for two years' work to realise
a museum exhibition. "Don't have!"

Kun jaamme tämän summan
kahdella vuodella saamme
1 081,50 euroa. "Ei-ole!"
When we divide this sum
over two years, we get
1,081.50 euros. "Don't have!"

Jos jaamme tämän summan
kahdellatoista kuukaudella, se
tekee yhteensä 90,13 euroa.

If we split this sum over
twelve months, it equals
90.13 euros.

Jos jaamme tuon summan
neljällä, saamme viikkorahaa
22,50 euroa.

If we divide that sum by four,
we get a weekly allowance
of 22.50 euros.

Kun jaamme tuon summan
viidellä saamme 4 euroa
50 senttiä per päivä.

When we split that sum
by five, we get 4 euros
50 cents per day.

Ei-ole-ei-ole!

Don't have, don't have!

Tässä vaiheessa ei
kannata enää ruveta
laskemaan tuntipalkkoja,
At this stage there's no
point in calculating
the hourly rate,

tässä vaiheessa
ilmaiset lounaat
ovat tarpeen!
at this stage
free lunches
are a necessity!

Voisi todeta, että
vessapaperivertaus
toimii Mäntässä aina:
It could be said that
a toilet paper analogy
always works in Mänttä:

Serlachius-museolla
pyyhkii hyvin.

The Serlachius Museum
is cleaning up.

Serlaa sen olla pitää!
It's got to be Serla!

Imukykyinen!
It sponges well!

SERLAA SEN OLLA PITÄÄ!
SERLAA SEN OLLA PITÄÄ!
U-uuu!
IT'S GOT TO BE SERLA!
IT'S GOT TO BE SERLA!
O-ooooh!

SERLAA SEN OLLA PITÄÄ!
SERLAA SEN OLLA PITÄÄ!
U-uuuuuh!
IT'S GOT TO BE SERLA!
IT'S GOT TO BE SERLA!
O-oooh!

SERLAA SEN OLLA PITÄÄ!
SERLAA SEN OLLA PITÄÄ!
Uuuuuuuuh...
IT'S GOT TO BE SERLA!
IT'S GOT TO BE SERLA!
Ooooooooooh!

SERLAA SEN OLLA PITÄÄ!
SERLAA SEN OLLA PITÄÄ!
Uuuuuuuuuuh...
IT'S GOT TO BE SERLA!
IT'S GOT TO BE SERLA!
Ooooooooooh!

SERLAA SEN OLLA PITÄÄ!
SERLAA SEN OLLA PITÄÄ!
IT'S GOT TO BE SERLA!
IT'S GOT TO BE SERLA!

Tarvitsemme tilanteeseen
vapahtajan.

The situation calls for
a saviour.

Miestaiteilijan valkoisissa, joka
liihottaa luoksemme ja laittaa
asiat takaisin raiteilleen.

A male artist in white, who
glides towards us and
puts things back on track.

(kopterin ääni)
(helicopter sound)

“Hei, mäki oon ollu joskus köyhä,
tosi ikävä lapsuus oli,

“Hey, I was once poor too,
I had a really bad childhood,

mut nyt mä oon miljonäärien
kanssa, pitää tehdä vaan
duuniiduuniii, hähähähähähä!

but now I am with the
millionaires, I just have
to workwork, hahahahahaha!

Minä pystytän tähän niin ison kullin,
että se läpäisee KUUUUUN,

I will erect a dick here so huge
it goes through the MOOOOON..

pystynännÄhhähähäh..”
I will ahhahhahhah..”

Museonjohtaja kiiruhtaa
paikalle:

The museum director
rushes to the scene:

“Nyt on originellia, isoja juttuja
meneillään, pitää löytää joku,
joka kirjoittaa tästä.

“Big, original things are
happening, I have to find
someone to write about this.

Helsingin Sanomissa on se
kaveri, se sama joka laitettiin
puffaamaan guggenheimia,
In Helsingin Sanomat there's
the guy, the one who
promoted Guggenheim for us,

niin.. se musiikkitoimittaja..
yes.. that music journalist..

Ihan sama vaikka ois
urheilutoimittaja..”
It doesn't matter if it
is a sports journalist..

“No niin, nyt pitää mennä,
tää Suomi on mulle ihan liian pieni.
Alright, I have to go now,
Finland is way too small for me!

Ku sä lähet lentoon, ni älä lennä
sitä mun duunii päin, se on
tosi tosi iso.. hähhähähäh!”
When you take off, don't fly
towards my work, it is really
really big... hahhahhahah!”

Vapahtaja jatkaa matkaansa
ja jättää ison laskun taakseen.
The saviour continues his journey
and leaves behind a huge bill.

Serlachius-museo joutuu
taas kovalle koetukselle.
The Serlachius museum is once
again going through hard times.

(kopterin ääni)
(helicopter sound)

“Mitä nää karhukirjeet nyt on,
ei meillä ole, ei meillä ole rahaa!
“ei-ole-ei-ole-ei-ole”

What are these reminders now,
we don't have, we don't have money!
"don't-have-don't-have-don't-have"

Onks nää jotain paikallisia..
Saatanan Kuvasto!
Are these locals or something...
Goddamn Kuvasto!
(↑ copyrights organisation)

Kyllä Gallen-Kallelakin pyörisi
haudassaan, jos kuulis,
että tänä päivänä -
Gallen-Kallela would turn
in his grave if he heard
that one has to -

pitää kataloogeista
taiteilijoille maksaa.
pay artists for catalogues
these days.

Mä luulin, että mä oon
teidän kaveri."
I thought I was
your friend."

Mistä on Serlachiuksen
imperiumin
vauraus tehty?
What is wealth of the
Serlachius imperium
made of?

Nääntyneistä duunareista,
kartelleista, bulvaaneista...
rikkaan suvun ahneudesta..
Exhausted workers,
cartells, front men...
a rich family's greed...

Nääntyneistä duunareista,
kartelleista, bulvaaneista...
rikkaan suvun ahneudesta..

Exhausted workers,
cartells, front men...
a rich family's greed...

Pehmeet!
Soft!

Pehmeä!
Soft!

Pehmeä!
Soft!

Imukykyinen!
Absorbent!

SERLAA SEN OLLA PITÄÄ!
SERLAA SEN OLLA PITÄÄ!
U-uuu!
IT'S GOT TO BE SERLA!
IT'S GOT TO BE SERLA!
O-ooooh!

SERLAA SEN OLLA PITÄÄ!
SERLAA SEN OLLA PITÄÄ!
U-uuuuuh!
IT'S GOT TO BE SERLA!
IT'S GOT TO BE SERLA!
O-oooh!

SERLAA SEN OLLA PITÄÄ!
SERLAA SEN OLLA PITÄÄ!
Uuuuuuuuh...
IT'S GOT TO BE SERLA!
IT'S GOT TO BE SERLA!
Ooooooooooh!

SERLAA SEN OLLA PITÄÄ!
SERLAA SEN OLLA PITÄÄ!
IT'S GOT TO BE SERLA!
IT'S GOT TO BE SERLA!

Ei auta
vesipesu!

Washing with water
won't help!

Ei auta
käsidesi!
Hand sanitiser
won't help!

Eikä todellakaan
vessapaperi,
And definitely not
toilet paper,

eikä todellakaan
vessapaperi!
and definitely not
toilet paper!

SERLAA SEN OLLA PITÄÄ!
NYT PYYHITÄÄN!
SERLAA SEN OLLA PITÄÄ!
IT'S GOT TO BE SERLA!
LET'S WIPE!
IT'S GOT TO BE SERLA!

SERLAA SEN OLLA PITÄÄ!
NYT PYYHITÄÄN!
SERLAA SEN OLLA PITÄÄ!
IT'S GOT TO BE SERLA!
LET'S WIPE!
IT'S GOT TO BE SERLA!

SERLAA SEN OLLA PITÄÄ!
NYT PYYHITÄÄN!
SERLAA SEN OLLA PITÄÄ!
IT'S GOT TO BE SERLA!
LET'S WIPE!
IT'S GOT TO BE SERLA!

SERLAA SEN OLLA PITÄÄ!
NYT PYYHITÄÄN!
SERLAA SEN OLLA PITÄÄ!

IT'S GOT TO BE SERLA!
LET'S WIPE!
IT'S GOT TO BE SERLA!

Pehmeää!
Soft!

Tosi pehmeää!
So soft!

Pehmeää!
Soft!

Nyt pyyhitään!
Let's wipe!

Nyt pyyhitään!
Let's wipe!

Äääääääääääääää!
AAaaaaaAAAAAAAA!

Nyt pyyhitään!
Let's wipe!

Tosi pehmeää!
Very soft!

Pehmeää!
Soft!

Tosi pehmeää!
Very soft!

Tosi pehmeää,
tosi pehmeäh,
hä-äh-hääää!
Very soft,
so soft,
Ahhaaaaah!

Ääniteoksen toteutus:
Ansa Masiina & R. Liininen
Sound Piece by:
Ansa Masiina & R. Liininen

Käännös: Minna Henriksson
Translation by Minna Henriksson

Oikoluku: Milla Clynes
Proofreading by Milla Clynes